

[Inger Harms]

get mystisk og fremmer i hvert fald ikke opfattelsen af Tyrkiet som et demokratisk land.

Vi må så håbe, at den internationale kontrol, denne konvention fører med sig, kan få positive følger i Tyrkiet. At det haster, er der jo ingen tvivl om. Vi har netop hørt om den behandling, 57 fanger var udsat for i fængslet i Ankara den 1. marts, hvor specialtrænede styrker bankede løs på fangerne, fordi de protesterede mod at få smidt rundt med deres ting. Fem af dem blev hårdt såret. Men selv med den omhyggelige gennemgang af komiteens medlemmers rettigheder ved kontrolbesøg er det vel ingen sag at skjule den slags i en kortere periode eller øve vendetta på de indsatte, som komiteen taler med.

Når man interesserer sig for, hvorledes konventionen bliver overholdt i andre lande, må man naturligvis have fejlet for egen dør først. Derfor skal jeg ikke undlade nok en gang at sætte spørgsmålstegn ved Danmarks brug af isolationsfængsling. Jeg mener helt klart, at denne afstraffelse kommer ind under definitionen af tortur. Det er der også andre der mener, men Justitsministeriet henviser til Menneskerettighedskommissionens afvisning af sager indbragt for den om den danske isolationsfængsling. Vi er stadig væk ikke overbeviste, og vi vil forfølge sagen.

Björn Elmquist (V):

Det er med en særlig glæde, jeg deltager her som ordfører ved førstebehandlingen af ratifikationsforslaget, for jeg var i 1983 med til som rapportør i Europarådets Parlamentariske Forsamling at lave konventionsudkastet, og det er rart, når det en forholdsvis sjælden gang lykkes at se en sammenhæng i det arbejde, man gør det ene sted og det andet sted.

Det fremgår jo af bemærkningerne, hvordan gangen i det var, nemlig at efter at vi i parlamentarikerforsamlingen havde udarbejdet konventionsudkastet, gik det til ministerudvalget, derfra kom det tilbage til fornyet høring i parlamentarikerforsamlingen i 1987, og i sommeren derefter kunne man åbne for undertegnelsen.

Der er en meget vigtig forskel mellem FN's antitorturkonvention og den her – og det er faktisk grunden til, at den tanke opstod, at man skulle prøve at få den gennemført på europæisk plan – og det er den særlige uafhængige komité,

som skal tage rundt og inspicere og kontrollere. Den har ikke nogen voldsomme beføjelser. Hvis den støder på tilfælde af tortur eller ting, der på anden måde skal påtales, så ligger den eneste sanktion, man har, sådan set i, at man kan kræve samtaler med de pågældende myndigheder og kræve forklaringer, og man kan prøve at hjælpe den pågældende person, men derudover består sanktionsmulighederne alene i, at man kan offentliggøre den rapport, som komiteen har udarbejdet. På den måde sættes offentlighedens søgelys på det pågældende forhold, og der kan måske også iværksættes andre klagemekanismer, f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedskommission og -Domstol.

Denne komités effektivitet kommer til at afhænge meget af, hvilke medlemmer der er i komiteen. Hvert land, der deltager, har ret til at udpege et medlem. Det behøver ikke være af det pågældende lands egen nationalitet, men det vil det jo nok typisk blive. Vi er i øjeblikket i færd med i den danske Europarådsdelegation at overveje emner, for det er delegationen, der skal nominere tre mulige kandidater. Derefter skal præsidiets i Europarådets forsamling foretage en udvælgelse, og den endelige godkendelse af medlemmerne foretages af ministerkomiteen, dvs. af regeringerne i de snart 23 Europarådslande.

Det er meget vigtigt, at man gør sig klart, hvad det er for opgaver, disse medlemmer skal klare, og at man finder frem til en person, som ikke stikker op for bollemælk, som ikke er bange for at sige tingene ligeud, og som har en særlig baggrund for at spore tegn på mishandling eller tortur. Man kunne forestille sig, at det kan være jurister, folk fra sundhedsvæsenet, læger, det kan være politifolk, hvisker hr. Knud Lind til mig, ja, det er rigtigt, det kan også være fængselsdirektører. Det kan være folk, som har en særlig indgang til disse sager. Men det må naturligvis ikke være sådan, at de folk, der kommer til at sidde i komiteen, er nogle, der bare blåstempler, hvad der sker, så det er ikke enhver jurist, enhver fængselsdirektør, enhver politimand, enhver læge eller enhver sygeplejerske, der kan bruges. Der må være nogle personlige kvaliteter og kvalifikationer desforuden.

Jeg vil godt prøve at give en del af svaret til hr. Ole Espersen på, hvorfor sagen sættes på så sent, og dér må jeg påtage mig et kollektivt ansvar. Ratifikation af konventionen var sat på